
ОЦІНКА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФРАСТРУКТУРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА З ПОЗИЦІЙ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Гаценко С.В.

Одеський національний політехнічний університет

Розвиток соціальної відповідальності та становлення її дієвих інститутів в Україні потребує формування загальної стратегії та відповідних механізмів державної політики, адаптації вітчизняного законодавства до міжнародних стандартів соціальної відповідальності та розробки комплексу стимулів та заходів з її популяризації в суспільстві [1-2].

Проблемне поле інституціоналізації соціальної відповідальності в суспільстві можна висвітлити за двома основними аспектами [3-4]:

1) ключові суб'єкти соціального розвитку суспільства;

2) основні чинники, що впливають на поведінку суб'єктів соціального розвитку суспільства й визначають її відповідність принципам соціальної відповідальності.

До числа основних суб'єктів розвитку суспільства доцільно віднести:

- органи державної та місцевої влади,
- бізнес-структури та їх об'єднання,
- структури громадянського суспільства,
- окремих індивідів.

Такий підхід є узгодженим із загальноприйнятим трьохсекторальним поділом суспільства на сектори (публічний, комерційний та некомерційний), що дозволить в перспективі більш ефективно використовувати наявні науково-методичні розробки й залучати досвід практичної діяльності в рамках концепцій державно-приватного партнерства, соціального партнерства, розвитку інститутів громадянського суспільства та ін.

Організаційне втілення інституціоналізації проявляється у формуванні системи органів, установ та організацій, що сприяють впровадженню соціальної відповідальності.

Для належного організаційно-інфраструктурного забезпечення інноваційного підприємництва потрібні важелі та заходи з організаційного регулювання, стимулювання та управління, що поєднують процеси діяльності та обслуговування. Це здатна забезпечити гармонізована взаємодія суб'єктів інноваційного підприємництва із суб'єктами організаційно-інфраструктурного забезпечення відносно формування та використання механізму організаційно-інфраструктурного забезпечення інноваційного підприємництва.

Під *механізмом організаційно-інфраструктурного забезпечення інноваційного підприємництва* розуміється [1] комплекс процесів забезпечення потреб суб'єктів інноваційного підприємництва через взаємодію із суб'єктами, які надають організаційно-інфраструктурну підтримку з метою поєднання інноваційного попиту і інноваційної пропозиції та прискорення на цих засадах комерціалізації інновацій. Його аналіз за критерієм соціальної відповідальності (табл.1) продемонстрував потенційну здатність та залученість більшості складових у процесі її просування та популяризації у суспільстві.

Інноваційне підприємництво можливе лише на основі постійних взаємовідносин між учасниками інноваційного процесу, системи стабільних інтеграційних зв'язків та інноваційних комунікацій.

Ефективним напрямом налагодження взаємозв'язку суб'єктів інноваційного підприємництва і організаційно-інфраструктурного забезпечення є інноваційне партнерство, але лише за умови створення відповідних інтеграційних структур з центральним органом управління на колегіальній основі і належним відбором учасників на всіх стадіях інноваційного циклу.

Таблиця 1

Складові механізми організаційно-інфраструктурного забезпечення інноваційного підприємництва (джерело: удосконалено на підставі [1, 4-5])

Складова	Функція організаційно-інфраструктурного забезпечення та приклади відношення до соціальної відповідальності (СВ)	Суб'єкти
1. Кадрове організаційно-інфраструктурне забезпечення	Надання кадрового забезпечення для здійснення інноваційного підприємництва відповідно до потреб інтелектуального та кваліфікаційного рівнів, що включає їх підготовку та підвищення кваліфікації. <i>Опанування компетентностей СВ.</i>	Освітні установи, тренінгові компанії, державні навчальні центри
2. Технологічне організаційно-інфраструктурне забезпечення	Підтримка та організація взаємозв'язку суб'єктів інноваційного підприємства, фінансової, наукової та промислової сфер, організація доступу до ресурсного і матеріально-технічного забезпечення. Потенційно можливі функції організаційно-інфраструктурного забезпечення комерціалізації. <i>Екологічні заходи зі СВ.</i>	Технопаркові структури, інноваційно-технологічні центри і комплекси, бізнес-інкубатори
3. Інформаційне	Аналітичне оброблення інформації, сприяння доступу до неї. <i>Соціальна звітність – формування, навчання.</i>	Інформаційні центри, інформаційні біржі, маркетингові компанії
4. Економіко-консультаційне	Надання економічно-консультаційної допомоги з розвитку інноваційного бізнесу. <i>Опанування компетентностей та технологій забезпечення СВ.</i>	Консалтингові компанії, бізнес-інкубатори, спеціалізовані державні консультаційні структури
5. Наукове організаційно-інфраструктурне забезпечення	Задоволення потреб здійснення інноваційного підприємства об'єктами діяльності, генерування та скерування напрямів її здійснення. <i>Соціальна експертиза інновацій. Допомога у навчанні, просуванні СВ.</i>	Наукові інститути, науково-дослідні інститути, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, технологічні центри
6. Фінансове	Сприяння доступу до фінансових ресурсів та їх надання. <i>Допомога у навчанні, просуванні СВ.</i>	Інноваційні фонди, венчурні та інвестиційні компанії, кредитні установи
7. Забезпечення комерціалізації	Просування інноваційної продукції/продукту на ринок, забезпечення взаємодії суб'єктів інноваційного підприємства щодо задоволення інноваційного попиту інноваційною пропозицією. <i>Соціальна експертиза інновацій.</i>	Центри трансферу технологій, посередницькі торговельні підприємства, малі інноваційні підприємства
8. Промислове	Сприяння доведенню інновацій до рівня товару з метою забезпечення потреб кінцевих споживачів. <i>Соціальна експертиза інновацій.</i>	Виробничі підприємства промислової сфери
9. Правове	Забезпечення інноваційного підприємства нормативним та законодавчим регулюванням. <i>Опанування компетентностей СВ.</i>	Державні органи влади, правові інститути, юридичні фірми

Як висновок можна зазначити, що поширюється тенденція популяризації соціальної відповідальності інноваційного підприємства шляхом реальних активних дій суб'єктів інноваційної інфраструктури. Також можна стверджувати, що проблемне поле інституціоналізації соціальної відповідальності в суспільстві потребує:

- поглибленого аналізування та систематизації основних чинників, що впливають на поведінку суб'єктів соціального розвитку суспільства й визначають її відповідність принципам соціальної відповідальності;

-
- функціональної характеристики організаційно-інфраструктурного забезпечення інноваційного підприємництва, оскільки наведене узагальнення лише дозволило виявити потенційний функціонал складових механізму організаційно-інфраструктурного забезпечення інноваційного підприємництва, але не висвітлило їх теоретико-методичний базис та інструментальне забезпечення.

Литература

1. Бояринова К.О. Механізм організаційно-інфраструктурного забезпечення інноваційного підприємництва. – Рукопис. Дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. – ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», Київ, 2007.
2. Левковська Л. Державна підтримка соціально-відповідального бізнесу в Україні / Л. Левковська // Економіст. - 2011. - № 10. - С. 53-55. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econ_2011_10_19.
3. Галушка З.І. Інституціоналізація соціальної відповідальності бізнесу: механізми становлення / З.І. Галушка // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Сер. : Економічна. – 2014. – № 1. – С. 90-98.
4. Становлення та розвиток багаторівневої системи соціальної відповідальності: управлінський аспект: монографія / М.Є. Дейч; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2014. – 352 с.
5. Філіппова С. В. Порівняльна характеристика методик оцінки ефективності системи корпоративної соціальної відповідальності машинобудівного підприємства / С. В. Філіппова М. І. Сухотеріна // Бізнес Інформ. – 2015. – №3. – С. 284–287.